

AINEVALDKOND: VALIKAINE
ÕPPEAINE: KARJÄÄRIÕPETUS
KLASS: 9. klass
TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 35 tundi

TEEMA 1. ENESETUNDMINE JA ENESEANALÜÜS

ÕPITULEMUSED:

- õpilane oskab analüüsida enda isiksust;
- eristab oma tugevaid ja nõrku külgi ning seostab neid erinevatel kutsealadel töötamise eeldustega;
- kasutab eneseanalüüsi tulemusi karjääri planeerimisel;
- kirjeldab ja analüüsib juhendamisel oma tugevaid ja nõrku külgi, huvisid, võimeid, oskusi ja oma õpitulemusi;
- põhjendab juhendamisel, miks on vajalik ennast tunda ja sellest lähtuvalt langetada esmased õpivalikud (või haridusvalikud).

ÕPPESISU:

- õpimapp - erinevates ainetes koos õpiseirega, eneseanalüüsi ja eesmärgistamisega, tagasisidelehed nii tundides kui ka teema lõpus;
- erinevate ülesannete põhjal käsitletakse teemasid, mis kujundavad õpilastes valmisolekut erinevate elurollide täitmiseks, elukestvaks õppeks, eneseanalüüsimiseks, enesetundmisharjutused aitavad kujundada enesekohaseid ja sotsiaalseid oskusi;
- õpilane õpib tundma enda tugevaid ja arendamist vajavaid külgi nii erinevaid küsimustikke täites kui paaris- ja rühmatöid tehes, sõnastab enda iseloomulikud jooned, kirjutab ette antud juhendi põhjal eneseanalüüsi;
- koostöö arendamise käigus harjutatakse suhtlemis- ja õpioskusi, omandatud teadmised ja oskused aitavad ennetada koolist väljalangevust, annavad teadmised minapildist, enesehinnangu kujunemisest.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Enesehinnang, vajadused, temperamentitüübid, extravertsus, introvertsus, väärtused, võimed, multiintelligentsus, iseloom, eneseaustus.

PRAKTILISED TÖÖD

Erinevad töölehed karjääriõpetuses käsitlevatel teemadel, kooli raamatukogus oleva teemakohase kirjandusega tutvumine, mapi koostamine, tiitellehe kunstiline kujundamine, paaris- ja rühmatööd, eneseanalüüsi kirjutamine.

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Erinevate netiallikate kasutamine info otsimiseks, kodutööde vormistamine arvutis.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasiside õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: paaristöö, rühmatöö, eneseanalüüs, tiitelleht.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Vajadusel saab tööülesannete sooritamiseks lisaega.

TEEMA 2. TÖÖ- JA ÕPIMAAILMA TUNDMINE

ÕPITULEMUSED:

- oskab näha ja mõistab hariduse ja tööturu vahelisi seoseid;
- õpib tundma tööturu üldist olukorda, prognoose, vajadusi, erinevaid ettevõtlike vorme;
- õpib tundma, infot otsima erinevate kutsete ja ametite, edasiõppimise võimaluste kohta, tutvub kohalike majandustegevuse valdkondadega;
- õpib leidma infot tööturu kohta;
- teadvustab ennast tulevase töötajana; teab haridustee jätkamise võimalusi, oskab valmistuda eksamiteks, töövestluseks või kooli kandideerimisvestluseks;
- kirjeldab juhendamisel talle huvitavate ametite näitel, mida, millal ja miks on vaja õppida ning mis oskusi edasi arendada, et mingis ametis töötada saaks;
- teab vabatahtliku töö vajalikkust kodanikuks kujunemisel.

ÕPPESISU:

- õpilane kirjeldab juhendamisel oma tulevast haridusteed, tööalast karjääri huvipakkuva eriala/ameti näitel;
- suunamisel analüüsib, millist tööd ta soovib tulevikus teha, sellest lähtuvalt saab asuda haridusteed kavandama;
- karjääri planeerimiseks on vajalik, et inimene oskab märgata muutusi tööturul ja tunneb neid mõjutavaid tegureid;
- analüüsib iseseisvalt erinevaid ameteid, töötajatele esitatavaid nõudeid, seostab neid oma eeldustega, huvidega, väärtustega;

- õppimisvõimaluste tundmaõppimine, info kogumise oskuse arendamine, töömaailma tundmine, hetkeolukorra analüüsimine, enda asetamine tööpildile.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Töömaailm, vabatahtlik töö, eksamiteks ja kandideerimisvestlusteks valmistumise psühholoogilised väljakutsed, ametite andmebaas, Töötukassa koostöövõimalused, õpiplaan, info otsimise tähtsus, silmaringi laiendamise võimalused.

PRAKTILISED TÖÖD

Slaidikavade koostamine, artiklite lugemine, rühmatööd, paaristööd, ettevõtte külastus karjääriõpetuse tunni raames, koostöötunnid Töötukassa spetsialistidega, kandideerimisvestluse läbimängimine, info otsimise töötuba, külalisesinejatega kohtumine, individuaalsed töölehed, praktilised harjutused, kodutööd, mapi korrastamine.

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Töötukassas õppemängude mängimine erinevates keskkondades. Info otsimine erinevatest netiallikatest.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasiside õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: paaristöö, rühmatöö, protsesshinne töötubades osalemise põhjal, külaliste tagasisideleht, ametite andmebaasi tööülesanne, õpiplaani koostamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Vajadusel saab tööülesannete sooritamiseks lisaagea.

TEEMA 3. OTSUSTAMINE JA PLANEERIMINE

ÕPITULEMUSED:

- mõistab erinevate tegurite mõju karjääriotsustele;
- mõtestab ja tähtsustab karjääriplaneerimist, otsustamist ja seda mõjutavate tegurite märkamist, info otsimist, valikute kaalumist, karjääriplaani koostamist, enda motiveerimist;
- tunneb karjääriplaneerimise etappe: teadvustamist, tundmaõppimist, valmistumist;

- kirjeldab iseseisvalt erinevaid mõjutegureid, millega on vajalik arvestada karjääriotsuste langetamisel (õppedukus, tervis, keskkond, elustiil, raha, majanduslik olukord, tööturu nõudlus, sotsiaalsed suhted, isiksuseomadused);
- oskab valmistuda lõpueksamiteks, planeerida aega, on teadlik vaimse tervise hoidmise tähtsusest ja lihtsamatest enesehoiuvõtetest;
- korrigeerib suunamisel oma tulevast haridusteed huvipakkuva eriala/ameti näitel.

ÕPPESISU:

- õpilane teeb rühmatöö eksamiteks valmistumise, sooritamise ja järeltegevuste kohta, analüüsib enesehoiu olulisust, aja planeerimist;
- koostab iseseisvalt lähiaja õpingute plaani ja esmase pikemaajalise karjääriplaani, proovib seda kõige otstarbekamalt teha: järgib olulisi juhendeid, otsib abi ja infot.
- teeb iseseisvalt kokkuvõtte kursusel omandatust (analüüsiv kirjatükk), koostab õpimapi, annab tagasisidet;
- koostab 3 aasta õpiplaani;
- kogemusõppe tegevuste kaudu näeb noor, et kuigi põhikooli või gümnaasiumi lõpus tuleb esmalt valida oma võimetele vastav haridustee, on ka edaspidises elus vaja valmis olla pidevateks muutusteks, enesetäiendamiseks, vajadusel ümberõppeks, edu võtmesõnadeks on hea enesetundmine ja sellele tuginev pidev uute otsuste langetamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Karjääriotsus, aja planeerimine, õpiplaani, kogemusõppe, otsustamisraskused, enesehoid, vaimne tervis, planeerimise mõjutegurid, majanduslik vastutusala.

PRAKTILISED TÖÖD

Slaidikavade koostamine, artiklite lugemine, rühmatööd, paaristööd, koostöötunnid Töötukassa spetsialistidega, külalisesinejatega kohtumine, individuaalsed töölehed, majanduskava koostamine, praktilised harjutused, kodutööd, mapi korrastamine, arvestustöö kirjutamine, õpiplaani koostamine.

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Slaidikavade koostamine, esitlused, info otsimine erinevatelt kodulehtedelt, videote vaatamine, infograafilise CV-ga tutvumine, video CV vormistamine.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasiside õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: paaristöö,

rühmatöö, külaliste tagasisideleht, õpiplaani koostamine, arvestustöö, kokkuvõttev hinne mapile.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Vajadusel saab tööülesannete sooritamiseks lisaega.

Soovituslikud aktiivõppemeetodid:

arutlused, ajurünnakud, T-tabelid, diskussioonivõrk, paaristööd, rühmatööd, mõistekaardid, ideekaardid, mõttekaardid, soojendusülesanded, sotsiomeetrilised harjutused, „Kaheosaline päevik“, Seoste ümarlaua tähestik“, debatt, akadeemiline vaidlus, “Nurgakivid“, „Sõnaketid“, RAFT-kirjutamine, „Ümarlaud“, „Pimesikk“, „Alias“ jne